

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Diplomski sveučilišni studij
Filozofija
(dvopredmetni);
smjerovi: opći; nastavnički**

**Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2021./2021.**

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Filozofija znanosti					
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički					
Semestar	II.					
Akademска godina	2021./2022.					
Broj ECTS-a	6					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	PONEDJELJKOM, 8:30-10:00h, F-401 SRIJEDOM, 14:15-16:00, F-401					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da					
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Predrag Šustar					
Kabinet	F-413					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Po dogovoru te ponedjeljkom i utorkom 10-12 h (F-413)					
Telefon	265 795					
e-mail	psustar@uniri.hr					
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Zdenka Brzović					
Kabinet	F-413					
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru te srijedom i četvrtkom 9.30-11 h (F-413)					
Telefon	265 795					
e-mail	zdenka@uniri.hr					
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom Dekana prijeći će se na <i>online</i> nastavu.					
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Cilj kolegija je razmatranje glavnih problema, teorija i tradicija istraživanja unutar suvremene filozofije znanosti. Nadalje, kolegijem će se nastojati pokazati studentu kako znanost i znanstvena otkrića utječu na bolje razumijevanje središnjih filozofskih problema, našeg razumijevanja svijeta općenito, ali i nas samih. Konačno, neki od značajnijih aspekata tzv. 'posebnih znanosti' (special sciences), prije svih, recentne biologije, biomedicinskih znanosti i medicinske prakse, bit će detaljnije razmatrani.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
<ol style="list-style-type: none"> 1) Studenti će moći opisati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi te primjeniti navedene argumentacijske strategije na izvan-filozofsku, društvenu raspravu o značaju i problemima suvremene znanosti; 2) Usporediti rasprave koje su obilježile suvremenu filozofiju znanosti s generalnim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno epistemologiji i metafizici; 3) Studenti će moći napisati seminarски rad iz područja filozofije znanosti. 						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
X	X	X	X			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
		X				
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohađanje nastave	2					
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	20				
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	10				
Seminarски rad	2	40				
Završni ispit	1	30				
UKUPNO	6	100				

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitу** student može ostvariti 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. Peter Godfrey-Smith (2003/2020), *Theory and Reality: An Introduction to the Philosophy of Science*, Chicago: The University of Chicago Press;
2. Steven French (2016), *Philosophy of Science: Key Concepts*, Bloomsbury academic.
3. Samir Okasha (2004), *Filozofija nauke: Kratak uvod*, Sarajevo: Šahinpašić;
4. Arnon Levy and Peter Godfrey-Smith (2020), *Scientific Imagination*, Oxford and New York: Oxford University Press;

IZBORNA LITERATURA

1. Gillian Barker and Philip Kitcher (2013), *Philosophy of Science*, Oxford and New York: Oxford University Press;
2. Stathis Psillos and Martin Curd (2008) (eds), *The Routledge Companion to Philosophy of Science*, London and New York: Routledge;
3. Stathis Psillos (2007), *Philosophy of Science A-Z*, Edinburgh: Edinburgh University Press;
4. Časopis *The British Journal for the Philosophy of Science*, (2019) - ;
5. Časopis *Philosophy of Science*, (2019) - ;

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Obvezna je nazočnost na barem 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča, mail, Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Oglasna ploča, mail, Merlin.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim predmetnim pravnim odredbama!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	27.6. i 11.7.
Jesenski izvanredni	2. i 9.9.2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS)

TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
2.3.	Predavanje: Uvod u sadržaj kolegija
7.3.	P: Struktura i funkcije znanstvenih teorija (objašnjenje-razumijevanje (<i>understanding</i>), predviđanje, kontrola-intervencija)
9.3.	S: Što je znanost i kako bi trebala izgledati filozofija znanosti?
14.3.	P: Znanstveno objašnjenje: kratka povijest rasprave
16.3.	S: Formalni i jaki normativni pristupi filozofiji znanosti: logički pozitivizam i logički empirizam
21.3.	P: Znanstveno objašnjenje: trenutno stanje rasprave
23.3.	S: Provjera u znanosti: paradoksi znanstvene potvrde
28.3.	P: Znanstveno razumijevanje prirode-svijeta: što je prije: objašnjenje ili razumijevanje?
30.3.	S: Popperova teorija znanosti
4.4.	P: Znanstveno razumijevanje: trenutno stanje rasprave (1)
6.4.	S: Bayesianski pristup znanstvenoj provjeri
11.4.	P: Znanstveno razumijevanje: trenutno stanje rasprave (2)
13.4.	P: Metafore: uvod
20.4.	S: Utjecaj povijesti znanosti na filozofiju znanosti: Kuhn I
25.4.	P: Koje su epistemičke uloge znanstvenih metafora?
27.4.	S: Utjecaj povijesti znanosti na filozofiju: Kuhn II
2.5.	P: Metafore i znanstveno modeliranje stvarnosti
4.5.	S: Realizam i anti-realizam I
9.5.	P: Kako to izgleda u praksi: uporaba pojma informacije u genetici (i šire)
11.5.	S: Realizam i anti-realizam II
16.5.	P: Jesmo li ipak strojevi? Metafora stroja u suvremenoj biologiji
18.5.	Izlaganje studentskih seminarских radova
23.5.	Izlaganje studentskih seminarских radova
25.5.	Izlaganje studentskih seminarских radova
1.6.	Izlaganje studentskih seminarских radova
6.6.	Izlaganje studentskih seminarских radova
8.6.	Zaključak kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi te primijeniti navedene argumentacijske strategije na izvan filozofsku, društvenu raspravu o značaju i problemima suvremene znanosti.	Kako zaključujemo u znanstvenoj praksi: zaključak na najbolje objašnjenje Što nam omogućuju znanstvene teorije: znanstveno objašnjenje i predviđanje (ključne istraživačke tradicije i recentni trendovi); objašnjenje u biologiji i medicini;	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad, individualni rad i rad u paru; mentorski rad, posebice, tijekom izrade prezentacija i samog seminarског rada;	Usmeni ispit
Uspoređiti rasprave	Što je znanost i kako	Predavanje	Pismeni ispit

<p>koje su obilježile suvremenu filozofiju znanosti s generalnim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno epistemologiji i metafizici.</p>	<p>bi trebala izgledati filozofija znanosti? Formalni i jaki normativni pristupi filozofiji znanosti: logički pozitivizam i logički empirizam Induktivni zaključak u znanstvenoj praksi Provjera u znanosti: paradoksi znanstvene potvrde Realizam i anti-realizam Popperova teorija znanosti Bayesianski pristup znanstvenoj provjeri Utjecaj povijesti znanosti na filozofiju znanosti: Kuhn</p>	<p>Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru;</p>	<p>(kolokvij)</p>
<p>Studenti će moći napisati seminarski rad iz područja filozofije znanosti.</p>	<p>Seminarski rad pokriva jednu izabranu temu iz ukupnog sadržaja kolegija</p>	<p>Usmeno izlaganje – prezentacija seminarског rada Diskusija</p>	<p>Usmeni ispit</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija politike
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički
Semestar	IV.
Akademска godina	2021/22
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	60+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	srijedom, 17.30-20.30 – prema izvedbenom programu, uč. 106; utorkom, 10.30 – 12 – svaki tjedan, uč. 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 16-17.30, četvrtkom 16-17.30
Telefon	265641
e-mail	ebaccarini@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Nebojša Zelić
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije	Srijedom 16-17.30, četvrtkom 16-17.30
Telefon	265648
e-mail	nzelic@ffri.uniri.hr
Suradnica na kolegiju	Dr. sc. Kristina Lekić Barunčić
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije	Petak od 10-11
e-mail	kristinalb@ffri.uniri.hr
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Razmatrat će se pojmovi koji su ključni u tekućim raspravama iz filozofije politike: liberalizam, republikanizam, demokracija, komunitarizam i totalitarizam. Posebno će se обратити pažnja na to kako se ovi pojmovi primjenjuju na pitanje državnog uređenja.</p> <p>Zatim, oslanjajući se i na ranije stečene spoznaje, razmatrat će se pitanje nastajanja zajednice, te odgovori na pitanje: kako i zašto nastaje zajednica? Predstavljati će se i raspravljati sukob atomističkih pristupa po kojima je zajednica samovoljno povezivanje pojedinaca (npr. društveno-ugovorne teorije), i holističkih pristupa po kojima je zajednica preuvjet za određenje samog pojedinca kao intelektualnog bića s identitetom, za kojeg su izbori mogući.</p> <p>Nadalje, studentima će se prikazati, te s njima raspravljati, teorije pravednosti koje su sukobljene u suvremenim raspravama: liberalizam (koji je ovdje određen u svom anglofonskom značenju, kao pristup koji uvažava slobode pojedinaca ali ne isključuje redistribuciju dobara), libertarianizam (teorija koja ne dopušta redistribuciju dobara, i koja odgovara značenju pojma 'liberalizam' na kontinentalnom području), komunitarizam (teorija koja afirmira primat zajednice), utilitarizam (teorija po kojoj dobro uređena država maksimizira opće dobro, preferencije, itd.), marksizam i radikalno egalitarističke teorije.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o politici; - kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom i analizom novih srodnih tematika; - povezati rasprave uže vezane za filozofsко-političke teme i spoznaje iz drugih područja, tj. drugih područja filozofije te, koliko je moguće s obzirom na prirodu dvopredmetnog studija, sa spoznajama iz drugih 	

humanističkih i društvenih znanosti;
- primijeniti svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu (npr. o problemima pravednosti, jednakosti, prava, multikulturalizma i sl.).

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,1	10
Kontinuirana provjera znanja 2	0,6	60
ZAVRŠNI ISPIT	0,3	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

E. Baccarini, J.S. Mill u E. Kulenović (ur.), Moderna politička teorija, Zagreb, 2013. Tekst je dostupan na academia.edu https://www.academia.edu/5651503/Mill_udzbenik (za kolokvij)
E. Baccarini, Parlamentarna demokracija i granice legitimite građanskog neposluha , u Snježana Prijić - Samaržija i Petar Bojanic (ur.), Neposlušnost, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, 2011.
Tekst je dostupan na academia.edu https://www.academia.edu/5651457/gradanski_neposluh (za kolokvij)
E. Baccarini, „Zajednica, tradicija i etika vrline“, Društvena istraživanja, 7 (1-2), 1998. Tekst je dostupan na academia.edu https://www.academia.edu/5858171/zajednica_tradicija_etika_vrlina
Power point prezentacije (za kolokvij)
A. Sen, Ideja pravednosti, Jesenski i Turk.

IZBORNA LITERATURA

A. Buchanan, Justice, Legitimacy, Self-Determination: Moral Foundation for International Law, Oxford, Oxford University Press, 2004.
D. Boucher, Political Theories of International Relations from Thucydides to the Present, Oxford, Oxford University Press, 1998.
J. Cohen, For a Democratic Society, u Freeman, S. (ur.), The Cambridge Companion to Rawls, Cambridge, Cambridge University Press, 2003., str. 86-138.
D. Miller, Justice for Earthlings, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.
R. Martin, D.A. Reidy (ur.), Rawls's Law of People, Oxford, Blackwell, 2007.
M. Nussbaum, Frontiers of Justice. Disability, Nationality, Species Membership, Cambridge,

- Harvard University Press, 2006.
 P. Pettit, The Common Mind. An Essay on Psychology, Society, and Politics, Oxford, Oxford University Press, 1993., str. 165-175.
 T. Pogge, World Poverty and Human Rights, 2002.
 T. Pogge, Real World Justice, 2005.
 M. Ridge, Hobbesian Public Reason, „Ethics”, 3, 108, str. 538-568
 M. Walzer, Just and Unjust Wars, New York, Basic Books, 2000.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati će se upisivanje ocjena, na kojem studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademске godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju rješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 7.7
Jesenski izvanredni	5.9. i 9.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3.	Teorije političkog legitimiteta
9.3.	Javni um
16.3.	Perfekcionizam i liberalizam
23.3.	Istina i razložnost
30.3.	Mill o slobodi
6.4.	Mill o demokraciji
13.4.	Mill o pravednosti
27.4.	Kolokvij
01.03.	Uvodno predavanje
08.03.	Idealna i ne-idealna teorija u političkoj filozofiji
15.03.	Teorija sposobnosti – Sen i Nussbaum

22.03.	Primarna dobra i sposobnosti
29.03.	Društvena pravednost i institucionalno uređenje 1
05.04.	Društvena pravednost i institucionalno uređenje 1
12.04.	Liberalni perfekcionizam i neutralni liberalizam
19.04.	Dobrobit u političkoj teoriji
26.04.	Samo-određenje i granice
03.05.	Politička teorija i imigracije
10.05.	Teritorijalna prava i samo-određenje
17.05.	Kolokvij
24.05.	Ispravak kolokvija
31. 05.	Završna rasprava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o politici	- Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekvecijalizam; liberalizam vs. libertarianizam - pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam; - feminism i politika razlike	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	- Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit

	razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekcionalizam; liberalizam vs. libertarianizam - pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam; - feminism i politika razlike+ nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja		
Povezati rasprave uže vezane za filozofsko političke teme i spoznaje iz drugih područja	Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekcionalizam; liberalizam vs. libertarianizam - pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam; - feminism i politika razlike	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit

	<ul style="list-style-type: none">- sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekvecijalizam; liberalizam vs. libertarianizam- pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam;- feminizam i politika razlike		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Školska praksa
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjer: nastavnički
Semestar	IV.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0 + 0 + 60
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom od 12,15 – 13,35; uč. 450 / škole
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Aleksandra Golubović Kabinet 423
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 11,15 do 12,00 i po dogovoru
Telefon	
e-mail	aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Ukupno se 15 radnih dana u semestru predviđa za boravak u školama vježbaonicama. Sadržaj metodičke prakse predviđa: upoznavanje sa školama vježbaonicama i mentorima, određeni broj sati hospitacije, dvije metodičke vježbe pripremanja i održavanja nastavnog sata iz filozofije, logike ili etike u srednjoj školi.	
Sadržaj obuhvaća:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Problematski i povjesni pristup nastavi filozofije 2. Vrste razgovora u nastavi filozofije 3. Ocjenjivanje i eseji 4. Postupci uvođenja u nastavu filozofije; skandalon, problematiziranje i aktualizacija 5. Principi u nastavi filozofije: u odnosu prema planiranju, izvođenju i evaluaciji nastave filozofije 6. Principi u nastavi filozofije; u odnosu prema učenicima 7. Filozofski tekst u nastavi filozofije 8. Komunikacijski proces u nastavi filozofije 9. Nastavna klima i odnos nastavnik-učenik 	
Napomena: čitav sadržaj biti će obrađen kroz izvedbe vježbi (ocjenske satove u školi i probne na fakultetu)	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon ostvarenih sadržaja metodičke prakse u srednjoj školi student će moći:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. kritički analizirati i interpretirati izvedbe nastavnih sati iz filozofije, logike i etike. 2. navesti i vrjednovati ustroj nastavnoga sata (iz filozofije, logike i etike) 3. organizirati, primjenjivati i vrednovati sastavnice prethodno napisane pripreme u neposrednoj nastavnoj djelatnosti u srednjoj školi u predmetnom području: filozofija, logika i etika 	

4. kritički analizirati i vrjednovati izvođenje nastave.

Osim toga važno je da studenti:

- poznaju nastavu i nastavni proces;
- poznaju metode izvođenja nastave društvenih i humanističkih predmeta;
- mogu samostalno odrediti nastavne ciljeve za navedene nastavne predmete;
- mogu samostalno odrediti odgovarajuće nastavne metode za nastavne predmete i nastavne jedinice;
- mogu vrednovati i ocjenjivati učenički i nastavnički rad;
- mogu samostalno izvoditi nastavu iz navedenih predmeta.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije x	Samostalni rad x
Terenska nastava	Vježbe x	Mentorski rad x	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Vježbe	0,35	35
Ogledni sat	0,35	35
Aktivnost	0,30	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Aleksandra Golubović, Laura Angelovski, „Metodika nastave filozofije“ (e-skipta), Filozofski fakultet u Rijeci, 2017.
- 2) Josip Marinković: Metodika nastave filozofije, Zagreb, 1982., novo izdanje (Školske novine) iz 2008.
- 3) Boris Kalin: Logika i oblikovanje kritičkog mišljenja, Zagreb, 1983.
- 4) Ćurko i dr. *Filozofija*, Element, Zagreb, 2021.
- 5) Jurić i Stupalo, *Filozofija*, Školska knjiga, Zagreb, 2021.
- 6) Čehok, *Filozofija – misliti i biti*, Školska knjiga, Zagreb, 2021.
- 7) Boris Kalin: Povijest filozofije, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.

- 8) Tomislav Reškovac: Filozofija, Zagreb, 2008.
- 9) Gajo Petrović: Logika, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.
- 10) Srećko Kovač, Logika, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.
- 11) Davor Lauc, Zvonimir Šikić: Logika, Zagreb, 2014.
- 12) novi udžbenici iz logike, iz 2021.

IZBORNA LITERATURA

1. Josip Marinković: Filozofija kao nastava, Zagreb, 1990.
2. Josip Marinković: Ogledi iz filozofije odgoja, Zagreb, 1987.
3. Josip Marinković: Utemeljenost odgoja u filozofiji, Zagreb, 1981.
4. Milan Polić: Odgoj i svije(s)t, Zagreb, 1993.
5. Milan Polić: K filozofiji odgoja, Zagreb, 1993.
6. Pavao Vuk Pavlović: Ličnost i odgoj, Zagreb, 1932.
7. Časopis Metodički ogledi, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (izostanci, osim u iznimnim slučajevima bolesti, se ne uvažavaju). U slučaju većeg opravdanog izostanka pisat će dodatni pismeni rad koji trebaju predati zajedno s obveznim pismenim pripremama (zadaćama).

Kašnjenje na nastavu se tolerira do 5 minuta.

Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni.

Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi (jer se aktivnost ocjenjuje), osobito vježbama te izvršavanje svih zadatah obveza tijekom nastave (izvođenje najmanje jedne do dvije nastavne jedinice (tzv. micro teaching – u određenoj minutaži) iz filozofije u okviru vježbi te izrada nekoliko zadaća, ili listića tijekom nastave – što će biti dogovorenog naknadno).

Za sve zadane obveze potrebno je pridržavati se rokova.

Svako kašnjenje u izvršavanju obveza rezultirati će smanjenjem ocjenskih bodova.

Tijekom semestra studenti će izvesti najmanje jednu do dvije vježbe iz filozofije, po odabiru nastavnika (a na konzultacijama, koje su obvezne, prof. Golubović će odobriti konačnu verziju kratke pripreme i ppt prezentacije). Ukoliko izvedba nastavne jedinice ne bude zadovoljavajuća, student će je ponoviti prema uputama nastavnika (onoliko puta koliko bude potrebno).

Zadaće trebaju biti predane najkasnije do 25. svibnja tekuće godine (kašnjenje je moguće do 5 dana - svaki dan kašnjenja rezultirat će smanjenjem po 1 ocjenskog boda. Dakle, za 5 dana kašnjenja gubi se 5 ocjenskih bodova). Ukoliko do 30. svibnja tekuće godine student ne predaje zadaće gubi pravo na ostvarivanje bodova iz kolegija. U tom slučaju kolegij će ponovno upisati sljedeće akademske godine.

Školska praksa (hospitacije u školama):

Studenti su obvezni odslušati **10 sati hospitacija u školi (6 filozofije i 4 logike, ili 5 filozofije, 1 etike i 4 logike)**. Trebaju predati formulare za svih 10 hospitacija (svaki formular treba potpisati mentor u školi). Nakon odslušanih hospitacija student će izvesti jednu nastavnu jedinicu u školi (iz filozofije, logike ili etike). Jednom dogovorenou temu nastavne jedinice u školi - nije moguće odgoditi (niti otkazivati). U protivnom student će nastavnu jedinicu izvesti sljedeće akademske godine. Za dogovorenou nastavnu jedinicu student je dužan 7 dana ranije dostaviti pismenu pripremu mentoru u školi i nositeljici

kolegija (uz obavezne konzultacije prije izvedbe nastavne jedinice u školi). Nositeljicu kolegija student(ica) 7 dana ranije treba obavijestiti o izvedbi nastavne jedinice u školi. Svako odstupanje od rokova dovodi do poništavanja Školske prakse. U tom slučaju student će praksu odraditi sljedeće akademske godine te ponovno upisati kolegij Školska praksa.

Izvedbe nastavnih jedinica (u okviru vježbi - potrebno je održati u točno zadanoj terminu, inače dolazi do smanjenja ocjenskih bodova). Pismene pripreme treba predati u isprintanoj verziji.

Komentar: **Metodički se praktični dio vrjednuje na temelju uspješno pripremljenih i održanih nastavnih sati, te uspješno napisanih nastavnih priprema. Tomu prethodi redovito pohađanje nastave i aktivnost studenta tijekom svih metodičkih vježbi (sudjelovanje u osvrtima održanih nastavnih sati).** Konačnom se ocjenom u metodičkome praktikumu izražava stupanj spremnosti studenta za sudjelovanje u nastavi filozofije, logike i etike.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju.

Oglasne ploče odsjeka za filozofiju.

Elektronička pošta.

Tajništvo odsjeka za filozofiju.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija.

Elektronička pošta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Tijekom nastave.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	21.6. i 5.7.
Jesenski izvanredni	1.9. i 8.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.3.	V1 – predstavljanje sadržaja kolegija Školske prakse – te hospitacija (i vježbi)
8.3.	V2 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
15.3.	V3 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
22.3.	V4 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
29.3.	V5 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)

5.4.	V6 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
12.4.	V7 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
26.4.	V8 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
3.5.	V9 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)
10.5.	V10 – hospitacije i vježbe (izvedbe vježbi i aktivno komentiranje ključnih metodičkih aspekata)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE <i>(metode poučavanja i učenja)</i>	METODE VREDNOVANJA
<p>-odabir i primjena problemskog ili povijesnog pristupa nastavi filozofije</p> <p>-odabir i primjena vrste razgovora u nastavi filozofije</p> <p>-odabir i primjena postupaka uvođenja u nastavu filozofije; skandalon, problematiziranje i aktualizacija</p> <p>-primjena principa u nastavi filozofije: u odnosu prema planiranju, izvođenju i evaluaciji nastave filozofije; u odnosu prema učenicima</p> <p>-primjena filozofskih tekstova u nastavi filozofije</p> <p>-Ocjenjivanje i esej</p>	Hospitacije i vježbe prema programu predmeta filozofije u gimnazijama (i upravni referent u ekonomskoj školi)	Kroz hospitacije i izvedbe vježbi u kojima će studenti primijeniti sva ključna metodička znanja; kroz komentare i vođeni razgovor od strane nastavnika i svih sudionika	Hospitacije i izvedbe mikronastavnih vježbi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija biologije
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički
Semestar	II, IV
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom 10:15-12:00, F-401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Predrag Šustar
Kabinet	F-413
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Po dogovoru te ponедјелјком и уторком 10.30-12.00h (F-413)
Telefon	265 795
e-mail	psustar@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Zdenka Brzović
Kabinet	F-413
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru te сrijedом I четвртком 9.30-11.00h (F-413)
Telefon	265 795
e-mail	zdenka@uniri.hr
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom Dekana prijeći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
U suvremenim biološkim istraživanjima možemo pronaći zamjetan broj filozofskih problema koji se odnose na korištene znanstvene pojmove, pretpostavke i zaključke koji se donose unutar same znanstvene prakse. Osim pitanja koja su standardno prisutna u medijima i popularnoj kulturi, primjerice, što je inteligentni dizajn, a što darvinizam, postoji još cijeli niz filozofski zanimljivih problema i/ili pitanja u razumijevanju recentne biologije i njezinog šireg društvenog utjecaja. Tako se kolegij bavi sljedećim pitanjima, između ostalih, struktura i epistemičke funkcije evolucijskih teorija, na što točno djeluje prirodna selekcija, jesu li sve biološke pojave pod genskom kontrolom, što su adaptacije i kako ih možemo prepoznati, postoji li 'ljudska priroda' i srodna pitanja. Nadalje, ubrzani razvoj molekularne biologije čini je posebno interesantnim područjem interesa za filozofsku analizu. Problemi koji se tiču istraživanja u molekularnoj biologiji mogu se podijeliti na teoretske, gdje se razmatraju pojmovi, pretpostavke i zaključci kojima se molekularna biologija koristi te one praktičke koji se tiču problema povezanih s primjenom novostečenog znanja u medicini. Ovdje posebno ističemo istraživanja ljudskoga i srodnih genoma.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Studenti će moći:	
1. Objasniti osnovne karakteristike evolucijske teorije. 2. Opisati debatu kreacionizam /evolucijska teorija. 3. Opisati raspravu o jedinicama selekcije, te navesti argumente za različita gledišta koja se javljaju u raspravi, analizirati ih te ponuditi vlastito stajalište o tome koje je gledište najuvjeverljivije. 4. Analizirati problem prirode prirodne selekcije i adaptacije i biologiji. 5. Analizirati status vrsta u evolucijskoj biologiji. 6. Opisati što nam evolucijska teorija može reći o evoluciji ljudskog ponašanja te kakve su posljedice toga za društvene i humanističke znanosti. 7. Navesti i opisati filozofske probleme koji proistječu iz istraživanja u molekularnoj biologiji: problem reducionizma, problem definiranja gena i slično. 8. Analizirati etičke probleme koji proizlaze iz istraživanja u molekularnoj biologiji i	

biomedicinskim znanostima.						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
X	X	X	X			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
		X				
III. SUSTAV OCJENJVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohađanje nastave	1					
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30				
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	20				
Seminarski rad	0.5	20				
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30				
UKUPNO	3	100				
Opće napomene:						
Varijanta 2 sa završnim ispitom						
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.						
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti 30% ocjenskih bodova. 						
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:						
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI					
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova					
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova					
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova					
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova					
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova					
IV. LITERATURA						
OBVEZNA LITERATURA						
<ol style="list-style-type: none"> 5. Samir Okasha (2019), Philosophy of Biology, Oxford University Press 6. Peter Godfrey-Smith (2014), Philosophy of Biology, Princeton and Oxford: Princeton University Press; 7. Elliott Sober (2000), Philosophy of Biology, Boulder, CO: Westview Press; 8. Stathis Psillos (2007), Philosophy of Science A-Z, Edinburgh: Edinburgh University Press; 						
IZBORNA LITERATURA						
<ol style="list-style-type: none"> 6. Sahotra Sarkar and Anya Plutynski (2008), Companion to the Philosophy of Biology, Wiley-Blackwell Publishing; 7. Gillian Barker and Philip Kitcher (2013), Philosophy of Science, Oxford and New York: Oxford University Press; 8. James A. Marcum (2008), An Introductory Philosophy of Medicine: Humanizing Modern Medicine, Berlin and New York: Springer; 9. Časopis „The British Journal for the Philosophy of Science“, (2019) - ; 10. Časopis „Philosophy of Science“, (2019) - ; 						
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU						
POHAĐANJE NASTAVE						
Obvezna je nazočnost na barem 70% nastave.						
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA						
Merlin, mail, Oglasna ploča						
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA						
Merlin, mail, Oglasna ploča						
NAČIN POLAGANJA ISPITA						

Pismeno i usmeno.			
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE			
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim predmetnim pravnim odredbama!			
ISPITNI ROKOVI			
Zimski			
Proletni izvanredni			
Ljetni	27.6. i 11.7.		
Jesenski izvanredni	29.8. i 5.9.2022.		
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)			
DATUM	NAZIV TEME		
7.3.	Uvod		
14.3.	Filozofija i biologija		
21.3.	Evolucija i prirodna selekcija		
28.3.	Logika darwinističkog objašnjenja		
4.4.	Biološke funkcije		
11.4.	Adaptacionizam		
25.4.	Kolokvij		
2.5.	Zakoni u biologiji		
9.5.	Biološke vrste		
16.5.	Realizam i antirealizam u pogledu bioloških klasifikacija		
23.5.	Geni		
6.6.	Redukcionizam i antireduktionizam		
VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja u području biologije i biomedicinskih znanosti, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi	Evolucija, prirodna selekcija, adaptacija; Biološke funkcije; Adaptacionizam; Biološke vrste, geni	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru	Pismeni ispit (kolokvij) Usmeni ispit
Usporediti rasprave koje su obilježile filozofiju biologije s općim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno filozofiji znanosti, epistemologiji, metafizici i etici	Znanstveno objašnjenje u biologiji, biološki zakoni, Redukcionizam i antireduktionizam	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru	Pismeni ispit (kolokvij) Usmeni ispit

Studenti će moći napisati seminarski rad iz područja filozofije biologije	Seminarski rad pokriva jednu izabranu temu iz ukupnog sadržaja kolegija	Usmeno izlaganje – prezentacija te izrada samog seminarskog rada; Diskusija (sve faze uključuju mentorski rad u izradi konačne verzije seminarskoga rada)	Usmeni ispit.
---	---	--	---------------

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moralni razlozi
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički
Semestar	II., IV.
Akademска godina	2020./2021.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 10-15-12,00; uč. 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako
Kabinet	422
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 12:15-14:00 Četvrtkom 11:15-13:00
Telefon	051/265-650
e-mail	mjurjako@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U kolegiju će se razmatrati odnos između etike i praktičnog razuma. Mnogi autori nastoje dokazati da je moralno rasuđivanje ustvari samo jedan oblik praktičnog rasuđivanja budući da praktičnim rasuđivanjem utvrđujemo razloge za djelovanje odnosno, slično kao i u području etike, nastojimo ustanoviti što trebamo činiti. Razmatrajući navedeni odnos, otvaraju se različita pitanja o kojima se danas intenzivno raspravlja. U kolegiju ćemo detaljnije analizirati sljedeće probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. <u>Praktični razum</u> <ul style="list-style-type: none"> (a) razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); (b) norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudencijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma); 2. <u>Razlozi</u> <ul style="list-style-type: none"> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga); (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd., objektivna i subjektivna gledišta na prirodu razloga i obveze morala); 3. <u>Motivacija</u> <ul style="list-style-type: none"> (a) teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije); (b) moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike: internalizam/eksternalizam motivacije, Kantovsko shvaćanje motivacije) (c) povezivanje filozofske teorije motivacije s naturalističkim objašnjanjima motivacije (npr. evolucijski, neurokomputacijski, itd. pristupi motivaciji) 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razlikovati praktični od teorijskog uma, odnosno praktične od teorijskih razloga • Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga • Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga i internalizma i 	

- eksternalizma u pogledu moralne motivacije
- Definirati Hjumovsku teoriju motivacije
 - Povezati i usporediti Hjumovsku teoriju motivacije s naturalističkim teorijama moralne motivacije
 - Vrednovati subjektivistička i objektivistička gledišta na odnos etike i praktičnog razuma

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Aktivnost na nastavi		10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Colombo, M. 2017. Social Motivation in Computational Neuroscience: Or If Brains Are Prediction Machines, Then the Humean Theory of Motivation Is False. U Routledge Handbook of Philosophy of the Social Mind, J. Kiverstein (ur). London i New York: Routldege.
- Enoch, D. 2014. Why I am an Objectivist about Ethics (And Why You Are, Too). U The Ethical Life: Fundamental Readings in Ethics and Moral Problems, R. Shafer Landau (ur.). New York: Oxford University Press, str. 192-205.
- Foot, P. 2002. Morality as a System of Hypothetical Imperatives. U P. Foot, ur., Virtues and Vices, Oxford: Clarendon Press, str. 157–173.
- Hume, D. 1985. [1739–1740]. A Treatise of Human Nature, London and New York: Penguin, [Potrebno je pročitati određene dijelove 3. knjige.]
- McNaughton, D. 2010. Moralni pogled: uvod u etiku, Zagreb: Hrvatski studiji, poglavlje 7, str. 105–114.
- Millgram, E. 2005. Was Hume a Humean. U Ethics done right: practical reasoning as a foundation for moral theory, E. Millgram (ur.). Cambridge: Cambridge University Press, str. 198–217.
- Korsgaard, C. 1996. Skepticism about practical reason. U C. Korsgaard, Creating the kingdom of ends, Cambridge: Cambridge University Press, str. 311–334.

- Roskies, A.L. 2003. Are ethical judgments intrinsically motivational? Lessons from acquired sociopathy. *Philosophical Psychology*, 16: 51-66.
- Smith, M. 1994. The moral problem. Oxford: Basil Blackwell. (4. poglavje, The Humean Theory of Motivation, pretiskano iz Mind 1987)
- Street, S. 2006. A Darwinian dilemma for realist theories of value. *Philosophical Studies*, 127, str. 109–166.
- Williams, B. 1981. Internal and external reasons. U B. Williams, *Moral Luck*. London: Cambridge University Press, str. 101–113.

IZBORNA LITERATURA

- Alvarez, M. 2010. *Kinds of Reasons: An Essay in the Philosophy of Action*. Oxford: Oxford University Press.
- Arkonovich, S. 2013. Varieties of reasons/motives internalism. *Philosophy Compass*, 8/3, str. 210–219.
- Asarnow, S. 2017. The reasoning view and defeasible practical reasoning, *Philosophy and Phenomenological Research*, 95, str. 614–636.
- Asarnow, S. 2016. Rational internalism. *Ethics*, 127, str. 147–178.
- Bracanović, T. 2007. *Evolucijska teorija i priroda morala*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji.
- Broome, J. 2000. Normative requirements. U J. Dancy (ur.), *Normativity*, Blackwell, Oxford, str.78–99.
- Casebeer, W. 2003. *Natural ethical facts: evolution, connectionism, and moral cognition*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Copp, D. 1995. *Morality, normativity, and society*. New York: Oxford University Press.
- Copp, D. 2009. Toward a pluralist and teleological theory of normativity. *Noûs-Supplement: Philosophical Issues*, 19, 21-37.
- Cullity, G., i B. Gaut (ur.). 1997. *Ethics and Practical Reason*. Oxford: Oxford University Press.
- Dancy, J. 2000. *Practical reality*. New York: Oxford University Press.
- Davidson, D. 2001. Essays on Actions and Events. Clarendon: Oxford University Press.
- Decety, J. i Wheatley, T. (ur.). 2015. *The moral brain*. Cambridge, MA.: The MIT Press.
- Deem, J. M. 2016. Dehorning the Darwinian dilemma for normative realism. *Biology and Philosophy*, 31, str. 727–746.
- Dretske, Fred. 1989. ‘Reasons and Causes’. *Philosophical Perspectives* 3, str. 1–15.
- Harms, William F. 2000. Adaptation and Moral Realism. *Biology and Philosophy* 15, str. 699–712.
- Hubin, D. 2007. Što je posebno u Hjumovstvu? *Novi Kamov*, 25, str. 31-44.
- Joyce, R. 2006. *The evolution of morality*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Joyce, R. 2013. The evolutionary debunking of morality. U J. Feinberg, & R. Shafer-Landau (ur.), *Reason and responsibility: readings in some basic problems of philosophy*. Boston: Wadsworth Cenage Learning, str. 527-534.
- Korsgaard, C. 2003. *The sources of normativity*, New York: Cambridge University Press.
- Korsgaard, C. 2011. The activity of reason“. U *Reasons and recognition: essays on the philosophy of T. M. Scanlon*. R. Jay Wallace , Rahul Kumar i Samuel Freeman (ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 3-22.
- Lazović, Ž. 1988. *Razlozi, uzroci i motivi* (Hjum i Kant). Beograd: Filozofsko društvo Srbije.
- Markovits, J. 2011. Why Be An Internalist About Reasons? U *Oxford studies in metaethics*, vol. 6 (Russ Shafer-Landau, ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 255-279.
- Markovits, J. 2014. Moral reason. Oxford: Oxford University Press.
- McPherson, T. i D. Plunkett (ur.). 2017. *The Routledge Handbook of Metaethics*. Routledge
- Parfit, D., 2011. *On what matters*, Vol. 1 i 2, Oxford: Oxford University Press.
- Pözlér, T. 2018. *Moral Reality and the Empirical Sciences*. New York: Routledge.
- Scanlon, T. 1998. *What we owe to each other*. Cambridge: Harward University Press.
- Schroeder, T. 2004. Three Faces of Desire. Oxford: Oxford University Press.
- Schroeder, M. A. 2007. *Slaves of the Passions*. Oxford: Oxford University Press
- Schroeder, T., Roskies A.L, and S. Nichols. 2010. Moral motivation. U *The Moral Psychology Handbook*, Doris, J. and S. Stich (ur.) Oxford University Press.
- Searle, J. 2001. *Rationality in action*. Cambridge, MA.: MIT Press.
- Smith, M. 1994. *The moral problem*. Oxford: Basil Blackwell.
- Smith, M. 2007. The externalist challenge. U R. Shafer-Landau i T. Cuneo (ur.), *Foundations of ethics: an anthology*, Blackwell, str. 231–239.

- Sinhababu, N. 2013. The desire-belief account of intention explains everything, *Noûs*, 47, str. 680–696.
- Sinnott-Armstrong, W. 2014. Do Psychopaths Refute Internalism? U Being Amoral: Psychopathy and Moral Incapacity, T. Schramme (ur.), 187–207. Cambridge, Mass.: The MIT Press
- Star, D. (ur). 2018. *The Oxford Handbook of Reasons and Normativity*. Oxford: Oxford University Press.
- Strandberg, C. 2017. A puzzle about reasons and rationality. *Journal of Ethics*, 21, str. 63–88.
- Sušnik, M. 2009. Internalizam razloga: dvije interpretacije. *Filozofska istraživanja*, 29, str. 349–363.
- Sušnik, M. 2012. Hjumovska teorija motivacije: u obranu dogme. *Prolegomena*, 11 str. 83–105.
- Vavova, K. 2015. Evolutionary debunking of moral realism. *Philosophy Compass*, 10, 104–116.
- Wallace, R. J. 2006. *Normativity and the Will*. Oxford: Clarendon Press. Odabrana poglavlja

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obvezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, email

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, email

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	16.6.2022 30.6.2022.
Jesenski izvanredni	1.9.2022. 8.9.2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3.2022.	Uvodno predavanje: etika i moralni razlozi
9.3.	Problem opravdanja morala
16.3.	Hjumovsko shvaćanje praktičnog razuma
23.3	Hjumovska teorija motivacije
30.3	Kantijansko shvaćanje praktičnog uma
6.4.	Internalizam u pogledu razloga
13.4.	Odnos razloga i racionalnosti
20.4.	Kontinuirana provjera znanja 1
27.4.	Eksternalizam u pogledu razloga
4.5.	Podrazumijevaju li moralne prakse subjektivna ili objektivna gledišta?
11.5.	Evolucija morala
18.5.	Antirealizam i „debunking“ argumenti

25.5.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima - slučaj kvazi-psihopata
1.6.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima - neurokomputacionalizam
8.6.	Kontinuirana provjera znanja 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
• Razlikovati praktični od teorijskog umra, odnosno praktične od teorijskih razloga	1. <u>Praktični razum</u> (a) razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); (b) norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudencijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma);	Predavanje; Rad na tekstu; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
• Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga	2. <u>Razlozi</u> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga);	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
• Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga i internalizma i eksternalizma u pogledu moralne motivacije	2. <u>Razlozi</u> (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd.)	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
• Definirati Hjumovsku teoriju motivacije	3. <u>Motivacija</u> teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije)	Predavanje; Rad na tekstu; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
• Povezati i usporediti Hjumovsku teoriju motivacije s naturalističkim teorijama moralne motivacije	3. <u>Motivacija</u> <ul style="list-style-type: none"> • moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike • povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokomputacijski, itd. pristupi motivaciji) 	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	• Pismeni kolokvij
• Vrednovati subjektivistička	2. <u>Razlozi</u> (a) odnos razloga i motiva	Predavanje; Rad na tekstu;	Pismeni kolokvij Ocjena seminarra

<p>i objektivistička gledišta na odnos etike i praktičnog razuma</p>	<p>(distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga); (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd.)</p> <p><u>3. Motivacija</u></p> <p>teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije)</p> <ul style="list-style-type: none"> • moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike) • povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokomputacijski, itd. pristupi motivaciji) 	<p>Diskusija; Frontalni rad Studenti: pisanje seminara</p>	
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Paradoksi					
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički					
Semestar	II., IV					
Akademска godina	2021./2022.					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak, 14.15 - 15.30, uč. 401					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da					
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić					
Kabinet	416					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 15.30-16.30					
Telefon	265-645					
e-mail	boran.bercic@ffri.uniri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
<u>Semantički paradoksi</u> : paradoks lažljivca, paradoks brijača i neki drugi semantički i srodnii paradoksi.						
<u>Paradoksi induktivnog rasuđivanja</u> : Hempelov paradoks ili paradoks gavranova, Goodmanova nova zagonetka indukcija ili "Grue" paradoks, "Kripkestein".						
<u>Paradoksi deduktivnog rasuđivanja</u> : Carollov paradoks Ahila i kornjače, zadatak izbora i paradoks materijalne implikacije.						
<u>Paradoksi u racionalnom odlučivanju</u> : zatvorenikova dilema, Newcombov paradoks, Buridanov magarac.						
<u>Pragmatički paradoksi</u> : neočekivani ispit ili paradoks vješanja, Mooreov paradoks.						
<u>Paradoksi kretanja</u> : Zenonove aporije.						
<u>Paradoksi vremena</u> : paradoks putovanja kroz vrijeme i McTaggartov paradoks.						
<u>Paradoksi božanskih atributa</u> : svemoć i sveznanje.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Studenti će moći:						
- samostalno izložiti najpoznatije paradokse						
- objasniti rješenja najpoznatijih paradoksa						
- detaljno upoznati najvažnije paradokse u filozofiji						
- prepoznavati paradoksalne posljedice pozicija u filozofiji I prepoznavati logičke pogreške						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
	x					
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave	1					
Kontinuirana provjera znanja 1	1		34			
ZAVRŠNI ISPIT	1		66			
UKUPNO	3		100			
Opće napomene:						

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitу** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

Sainsbury R.M: *Paradoxes*, Cambridge University Press, 1995.

IZBORNA LITERATURA

Robert M. Martin: *There Are Two Errors In The Title Of This Book, a sourcebook of philosophical puzzles, paradoxes and problems*, Ontario, Canada, 1992.

Michael Clark: *Paradoxes From A to Z*, Routledge, 2002.

Berčić: Rukopis, dostupan na Merlinu

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Treba pohađati nastavu. Student je dužan biti prisutan na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno na nastavi, oglašnom pločom Odsjeka, obavijestima na web-u, e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, na konzultacijama, e-mailom, itd.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Seminarski rad i pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	Ponedjeljak, 13.6, 26.6, u 12:00
Jesenski izvanredni	Ponedjeljak, 29.8, 5.9, u 12:00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.3.2022.	Podjela tema i definicija paradoksa
8.3.2022.	Kockarski paradoks
15.3.2022.	Monty Hall paradoks
22.3.2022.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje I
29.3.2022.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje II

5.4.2022.	Sorit: struktura argumenta i rješenja
12.4.2022.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Zatvorenikova dilema
26.4.2022.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Newcombov paradoks
3.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Paradoks konfirmacije: Hempel, <i>gavrani</i>
10.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Paradoks konfirmacije: Goodman, <i>grue</i>
17.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Neočekivani ispit
24.5.2022.	Semantički paradoksi: Lažljivac
31.5.2020.	Paradoks materijalne konstitucije
7.6.2020.	Paradoks tolerancije

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će biti u stanju prepoznati najvažnije paradokse i situacije u kojima oni nastaju. Moći će ponuditi standardna rješenja najpoznatijih paradoksa. Ova dva ishoda trebala bi dovesti do toga da studenti u svom kasnjem radu pažljivije formuliraju pozicije koje zastupaju, to jest, da ne zastupaju pozicije koje dovode do paradoksalnih posljedica.	Kockarski paradoks Monty Hall paradoks Zenon I Zenon II Sorit Zatvorenikova dilema Newcombov paradoks Paradoks konfirmacije: Goodman, <i>grue</i> Neočekivani ispit Lažljivac Materijalna konstitucija Tolerancija	Predavanje, seminar, konzultacije.	Izlaganje seminara, aktivnost na nastavi, završni pismeni ispit.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Država, prava, zajednica, pojedinac
Studij	Diplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći (interni izborni), nastavnički (interni izborni NM)
Semestar	II.
Akademска godina	2021/2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	utorkom 17:30 - 20:30; uč.401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 16-17:30, četvrtkom 16-17:30
Telefon	265641
e-mail	ebaccarini@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Iva Martinić, mag. educ. phil. et philol. croat.
Kabinet	424
Vrijeme za konzultacije	utorkom, 16-17:30
Telefon	
e-mail	iva.martinic@ffri.uniri.hr / ivamartinic@gmail.com
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Rawlsova misao nakon <i>A Theory of Justice</i>	
<ul style="list-style-type: none">Prikazat će se kasnija evolucija Rawlsove misli, prije svega Kantovska interpretacija doktrine, kao i stavljanje doktrine u povjesni kontekst. Pojasnit će se razlikovanje između obuhvatnog i političkog liberalizma. Analizirat će se pojmovi "preklapajućeg konsenzusa" i "javnoga uma" kao temeljni Rawlsovi pojmovi za funkcioniranje dobro uređene pluralističke zajednice. Raspravit će se kritike Rawlsova prijedloga, prije svega s aspekta (ne)mogućnosti razvoja normativne političke rasprave izostavljanjem širih obuhvatnih premsa. Posebno, raspravit će se položaj religijskih zajednica u liberalnom društvu, po Rawlsovom modelu, kao i kritike Rawlsovog prijedloga po tom pitanju.	
Nacionalizam i patriotizam	
<ul style="list-style-type: none">Prikazat će se i raspravljati nacionalizam, kao posebna manifestacija komunitarističkog prijedloga. Središte rasprave čine suvremeni prijedlozi koji nastoje pokazati kako je nacionalna pripadnost nužna dimenzija za smislenost života, ali i da ova dimenzija može kvalitetno biti zaštićena u posebnim modelima liberalno-demokratske države. Prikazat će se i kritički raspravljati argumenti koji nastoje dokazati posebnost nacionalne pripadnosti u odnosu na druge oblike pripadnosti. Prikazat će se i kritički raspravljati i tematika patriotizma, kao pitanje dužnosti u odnosu na vlastitu državnu pripadnosti.	
Rodno pitanje	

- Kao posebnu cjelinu, obradit će se rodno pitanje u suvremenoj filozofiji politike. Prije svega, razmatrat će se kritika prema kojoj neutralistički liberalizam zanemaruje potrebu ispravljanja nepravdi u civilnom društvu, te rasprave o potrebi konformiranja javnih ustanova i ženskog modela življenja. Prikazat će se i kritički diskutirati (u sklopu šireg konteksta od onog rodnog) pitanje afirmativne akcije.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- opisati i sažeto prenijeti sadržaje predmeta;
- uspoređivati razne ponuđene teorije;
- posjedovati razvijene sposobnosti korištenja stečenih teorijskih spoznaja za primjene na aktualnu problematiku iz društvene zbilje, posebno s obzirom na teme upravljanja javnim ustanovama, prava, pravde i sloboda u kontekstu demokratskog procesa odlučivanja
- razumjeti, analizirati i uspoređivati temeljne metodološke pristupe u filozofskoj raspravi o moralu (uz naglašavanje važnosti spoznaja iz drugih područja: teorija spoznaje, ontologija, filozofija jezika, logika) i razviti kritički stav o tome
- razumjeti, analizirati i uspoređivati dominantne moralne teorije i sami pokušati ustanoviti koja od tih teorija najbolje može ponuditi kritičku podlogu za njihove početne moralne intuicije (odnosno, da ustanove trebaju li revidirati moralne intuicije nakon upoznavanja s moralnim filozofskim teorijama)
- primijeniti teorijske postavke moralne filozofije u stvarne situacije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,3	10
Kontinuirana provjera znanja 2	1,2	60
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Brian, Barry. "Kultura i jednakost (egalitarna kritika multikulturalizma)." (2006).

E. Baccarini, „Liberalni nacionalizam. Argument autonomije“, Prolegomena, 7 (2), 2008. Tekst je dostupan na academia.edu
(za kolokvij)

E. Baccarini, Liberalni nacionalizam. Argument samopoštovanja“, „Filozofska istraživanja“, 30 (1-2), 2010. Tekst je dostupan na academia.edu
(za kolokvij)

Power point prezentacija (za kolokvij)

S. M. Okin, 'Forty Acres and a Mule' for Women: Rawls and Feminism. Politics, Philosophy and Economics 4(2), 2005: 233-248. (za ispit)
M. Nussbaum, Aristotelian Social Democracy, Aristotle and Modern Politics: The Persistence of Political Philosophy, 2002. (za ispit)
Powerpoint prezentacije (za ispit)

IZBORNA LITERATURA

- A. Buchanan, Justice, Legitimacy, Self-Determination: Moral Foundation for International Law, Oxford, Oxford University Press, 2004.
Casal, Paula. "Is multiculturalism bad for animals?." Journal of Political Philosophy 11.1 (2003): 1-22.
D. Boucher, Political Theories of International Relations from Thucydides to the Present, Oxford, Oxford University Press, 1998.
D. Miller, Justice for Earthlings, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.
J. Cohen, For a Democratic Society, u Freeman, S. (ur.), The Cambridge Companion to Rawls, Cambridge, Cambridge University Press, 2003., str. 86-138.
M. Nussbaum, Frontiers of Justice. Disability, Nationality, Species Membership, Cambridge, Harvard University Press, 2006.
M. Ridge, Hobbesian Public Reason, „Ethics”, 3, 108, str. 538-568
M. Walzer, Just and Unjust Wars, New York, Basic Books, 2000.
P. Pettit, The Common Mind. An Essay on Psychology, Society, and Politics, Oxford, Oxford University Press, 1993., str. 165-175.
R. Martin, D.A. Reidy (ur.), Rawls's Law of People, Oxford, Blackwell, 2007.
T. Pogge, Real World Justice, 2005.
T. Pogge, Word Poverty and Human Rigths, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirat će se upisivanje ocjena, na kojem studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademске godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju rješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija ako su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 7.7
Jesenski izvanredni	5.9. i 9.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.3.	Multikulturalizam i jednaki tretman
8.3.	Strategija privatizacije
15.3.	Dinamika identiteta: asimilacija, akulturacija i različitost
22.3.	Teorije grupnih prava
29.3.	Liberalne države i neliberalne religije
5.4.	Javni interes u umjetnosti i obrazovanju
12.4.	Kolokvij
26.4.	Multikulturalizam i ne-ljudske životinje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati te kategorizirati i razlikovati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o državi i temeljnim pravima	Multikulturalizam Egalitarni liberalizam Rodna ravnopravnost	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	- Multikulturalizam Egalitarni liberalizam Rodna ravnopravnost + nove teme na koje studenti nađu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Povezati rasprave uže vezane za filozofske teme o ljudskim pravima i spoznaje iz drugih područja	Multikulturalizam Egalitarni liberalizam Rodna ravnopravnost	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	Multikulturalizam Egalitarni liberalizam Rodna ravnopravnost	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit